



Maa- ja metsätalousministeriö

## KESKO OYJ:N LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI ELINTARVIKELAIN MUUTTAMISESTA

Kesko Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

### Esitys energiajuomien ikärajasta

Kannatamme energiajuomien myynnin yhtenäisten pelisääntöjen ja lainsäädäntöön perustuvan ikärajan asettamista. Lakisääteinen sääntely selkeyttää nykytilannetta ja velvoittaa kaikki toimijat toimimaan samalla tavalla.

Energiajuomista muodostuu kaupalle uusi ikärajavaltava tuoteryhmä, mikä vaikuttaa laajasti päivittäiseen myymälätoimintaan, verkkokauppaan ja omavalvontaan. Tämän myötä niin lopullisessa hallituksen esityksessä kuin myös viranomaisohjeistuksissa on annettava selkeät ja yhtenäiset ohjeet, jotta muutoksiin kyetään riittävän etupainotteisesti valmistautumaan. Yksittäisen kaupparyhmän näkökulmasta muutosten toteuttaminen edellyttää muun muassa järjestelmämuutoksia ja henkilökunnan kouluttamista. Sääntelyn soveltamisen käynnistymiselle onkin varattava riittävän pitkä siirtymäaika – vähintään puoli vuotta.

Ikärajasääntelyn piiriin kuuluvien tuotteiden on oltava kaupan, valvontaviranomaisten ja kuluttajien ennakoitavissa. Asetetun kofeiinirajan soveltamisen tulee olla yksiselitteistä, ja sääntelyn on käsiteltävä myös kahvin ja teen poikkeuksen rajanvetotilanteet, urheilujuomat sekä jauheet, poretabletit, geelit ja muut kofeiinia sisältävät tuotemuodot. Vastuu tuotteen oikeudellisesta luokittelusta ei saa jäädä vähittäiskaupan tai yksittäisen myyjän tehtäväksi. Energiajuomien ikärajavaltvonnassa tulee voida hyödyntää kaupan nykyisiä ikärajavaltvonnan prosesseja ja järjestelmiä siten, että menettelyt mukautetaan tuoteryhmän erityispiirteisiin ja sääntelyn tavoitteisiin.

Lisäksi huomautamme, että esitysluonnos käsittelee ikärajavaltvontaa käytännössä lähes yksinomaan kivijalkamyynnin näkökulmasta, kun taas verkkokauppaan, noutoihin ja kotiinkuljetuksiin liittyvät kysymykset jäävät käsittelemättä. Jotta sääntely on toteuttamiskelpoista myyntikanavasta riippumatta, näitä kanavia koskevat vastuut ja menettelyt on myös selkeästi määriteltävä.

Esimerkiksi lopullisessa esityksessä on verkkokaupan osalta linjattava, missä vaiheessa asiakkaan ikä varmistetaan (tilaushetki, nouto, kotiinkuljetus) ja millaisia toteutustapoja iän tarkistamisessa voidaan käyttää. Lisäksi verkkokaupan kotiinkuljetuksissa vastuu ikärajavaltvonasta tulee olla käytännön toimivuuden vuoksi tuotteen luovuttavalla taholla eli kuljetusliikkeellä ja kuljettajilla, vastaavalla tavalla kuin juuri päivitettyssä alkoholilaissa. Kaupan henkilökunnalla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta valvoa ulkoistetun kuljetusliikkeen toimintaa luovutushetkellä. On myös tarpeen määritellä, edellytetäänkö kuljettajalta tiettyä ikää tai toimitus- ja/tai ikärajapassia.

### Esitys käyttämättömien elintarvikkeiden luovutusvelvollisuudesta

Yhdymme Päivittäistavara-kauppa ry:n lausuntoon asiassa.